

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΣΑ

ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΘΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΝΟΜΑΣΘΕΝΤΟΣ ΔΑΝΙΗΛ ΚΑΙ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΟΣ

Διήγησις ὠφέλιμος.¹

Ὁ δὲ μουσᾶς ὁ υἱὸς τοῦ Ἀχμέζ πασσᾶ ἀπὸ τῆν ὤραν ὅπου εἶχε συνομιλήσει ἐν εἰς φλασκῆ μέ τὸν ἅγιον Ἀναστασίον, ἐπληρώθη εἰς τὴν καρδίαν ἀπὸ ὅσα ἤκουσε ἀπὸ αὐτόν καὶ ὡς ἐπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δὲν ἔχινεν εἰς τὰ κερηνὰ καὶ ἡδέα, ὅπου ἔβλεπεν, ἀλλ' ἦτο καθ' ὅλα σκυθρωπὸς καὶ περίλυπος καὶ ἐδέετο κρυφίως τοῦ θεοῦ νὰ τὸν ἀξιώσῃ τοῦ θεοῦ βαπτίσματος. Ὁ δὲ κύριος βλέπων αὐτόν, ὅτι μετὰ πίστεως ἐφύζει τὴν πίστιν, ἠμονόμησεν οὕτω καὶ ἔγινε χριστιανὸς μεθ' θαυμάσιον τρόπον. Ὁ πατήρ τοῦ μουσᾶ Ἀχμέζ, εἶχεν ἀδελφὴν ὑπανδρὸν ἀπέχουσαν τριῶν ἡμερῶν διάστημα, ἣτις ἠθρομήθη νὰ ὑπανδρεύσῃ τὸν υἱὸν τῆς κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἀπέστειλε δὲ ἀνθρώπους, προσκατοῦσα τὸν ἀδελφὸν τῆς εἰς τοὺς γάμους. Ὁ δὲ πασσᾶς δὲν ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ γιὰ κάποιαν ὑπόθεσιν, μόνον βλέπων τὸν υἱὸν τοῦ σκυθρωπὸν καὶ ἄχαρι, ἔαρινε νὰ ὑπάγῃ αὐτὸς διὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν τῆν τῆν του, ὑφ' ἧς κατείχετο καὶ νὰ χαροποιηθῇ εἰς τὸν γάμον, μετὰ τὰ συνήθη παιχνίδια, ὅπου γίνονται. τοῦτο ἦτο θεία οἰκονομία, διὰ νὰ τὰβῃ ἐκεῖνο, ὅπου ἐπόθει. "Ἐδικέ σου

¹ Ἀντεγράφη ἐκ χειρογράφου ἀποκεκλιμένου ἐν τῷ λαοῦ καθίσταται τοῦ ἁγίου Σπυριδίου τοῦ Ἰσοδόχου ἐκ ἐδημοσιώθη ἐν τῇ Ἀχιορ. Βιβλιοθήκῃ, ε', 1940, Βόλος, σ. 113-123

γούν ανθρώπους εἰς συνοδίαν καὶ ἐκίμησεν ἑμοῦ με' αὐτοὺς
 νὰ ὑπάγω εἰς τοὺς γάμους. Ὡς δὲ ἐξήτηθεν ὁ νέος ἐκ τοῦ οἴ-
 κου τοῦ πατρὸς του καὶ ὑπήγαν εἰς ὀλίγον διάστημα, ἤθε-
 λησε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ μοναστήριον ἐκεῖνο, ὅπου εὕρισκε-
 το τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου τοῦ ἠγαπημένου τοῦ
 καὶ εἶπεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους του νὰ σταθμεύσουν ἐκεῖ τὸ
 ἑσπέρας ἐκεῖνο. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ ὁ δρόμος μας δὲν εἶναι
 ἀπὸ ἐκεῖ καὶ διατί νὰ ἐνοχλήσωμεν τοὺς κατοικοῦντες τῆς
 οἰκίας σου ὅ μωσαῖς ἂν καὶ δὲν εἶναι ὁ δρόμος μας, ἀλλ' ἂν
 ὑπάγωμεν ἀπὸ φε ἐκεῖ νὰ μᾶς φιτεύσουν οἱ κατοικοῦντες
 καὶ δὲν παθαίνουν τίποτε, διότι θέλω νὰ διασπεδάσω με-
 τὰ ~~αὐτοὺς~~ περιδιάθασιν. Ἐνδόντες οὖν εἰς τὴν αἴτη-
 σίν του, προέπεμψαν κακοδρόμον τῷ ἠγαπημένῳ νὰ ἐτοιμά-
 σῃ νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ. Ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ ἠγαπημένος ἐταράχ-
 θη, πλὴν ἠκούσασεν, ὡς ἠδύνατο, μὴ ἔχω αἴτιον εἰ πρᾶξαι
 καὶ ἐλθόντες τοὺς ὑπεδέχθη καὶ τοὺς ἔφαγε δεῖπνον πλου-
 σιοπάροχον. Ὡς δὲ ἐδείπνησαν, οἱ μὲν ἄλλοι ἐτρέπυσαν εἰς
 ὕπνον, ὁ δὲ μωσαῖς ἐπήγεν ἤσυχον εἰς τὸ κελεῖον τοῦ ἠγα-
 πημένου καὶ εὐρὴν αὐτὸν τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ ἀνοίξῃ τὴν
 ἐκκλησίαν, ὁ δὲ ἠγαπημένος τὸν ἐνέκλιθεν, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο
 μὴ πέσῃ εἰς τινα πειρασμόν. Ὁ δὲ μωσαῖς τὸν ἐβίασε
 τῆσιν νὰ μὴ φοβηθῇ, ὅτι αὐτὸς ἔμελλε νὰ γίνῃ χριστι-
 ανός, ὁ δὲ ~~μωσαῖς~~ ἠγαπημένος νομίμων, ὅτι ὁ μωσαῖς
 προσεποιεῖτο με' ὄνομα καὶ ἡμιῶσιν τὸ μοναστήριον, ἀπε-
 ποιεῖτο νὰ τοῦ ἀνοίξῃ τὸν ναόν. ἐπιμένων δὲ ὁ μωσαῖς,
 ἠναγκάσθη ὁ ἠγαπημένος καὶ τοῦ ἠνοίξεν. Εἰσελθόντες
 οὖν μόνον οἱ δύο ἔφαγε τὸν σταυρόν του ὁ μωσαῖς
 καὶ ἐπροσλήψεν ἕως ἐδάφους· εἶτα τὸν ~~μωσαῖς~~

παρεκάλει νά τῷ δείξῃ τόν τάφον τοῦ μάρτυρος Ἀνα-
 στασίου καί μή θέλῃ ὁ ἡγούμενος, τόν ἔφερεν ἔνθα
 ἦτο τό ἅγιον λείψανον, πρὸν δέ καταγῆς καί προσκυ-
 νήσας εὐταβῶς ὑσπάετο τό ἱερόν λείψανον καί ἔταπει,
 ὁ δέ ἡγούμενος θεωρῶν τὰ γινόμενα ἔθαύμαζε καί ἠπόρει.
 Ἐμείνεν ποττὴν ἕραν ὁ Μουσᾶς περιπλεόμενος τό
 λείψανον¹ ἐπερθεῖς δέ παρεκάλει τόν ἡγούμενον νά τόν
 θεωπίσῃ ἐκείνην εἴην νύκτα κρυφίως ὁ δέ ἡγούμενος
 φοβούμενος εἴην ἐχθέρῳσιν τοῦ ἔτεχεν αὐτό πού θέλεις
 σὺ, δέν ἠμπορῶ ἐγὼ νά τό πράξῃ φοβούμενος τόν πατέρα
 σου· μόνον ὁ Θεός θέλει τό σίμωνομήσει, εἴαν ἔχῃς ββαίαν
 πίστιν. Ἐμείνεν οὖν ὁ Μουσᾶς δεόμενος τοῦ μάρτυρος νά
 τόν ἀξιώσῃ τοῦ θείου θεωπισμοῦ, καθὼς τοῦ εἰς ὑπεσχέθη
 εἰς εἴην φυλακῆν προηγουμένως. Πέρι δέ εἴην ~~φωτογράφησε~~
~~ἕραν~~ ἕραν τοῦ ὄρθρου ἠκούσε φωνήν, ὅπου τόν ἔτεχε
 νά ὑπάγῃ εἰς εἴην στρατῶν τοῦ καί ἐκεῖ θεῖ λείψανόν τοῦ πο-
 θούμενον. Ταῦτα ἀκούσας τῆρι εἴην ἡγούμενῳ, εὐρίσκει-
 μένῳ εἴσε ἐκεῖ παρῶν· κάμετε εἴσα τό δουβᾶ σας
 (ἦτοι εἴην ἀσπασθίαν σας) καί αὐτός ἐξεβῶν τοῦ ναοῦ,
 ἦλθεν εἰς τοὺς ἀνδρώπους τοῦ καί ἐκοιμήθη ἐκεῖ ἕως οὗ
 ἐξημέρωσεν. οὕτω δέ ἐξεβόντες τοῦ μοναστηρίου ἀπήλ-
 θον εἰς τοὺς γάμους. Ὡς δέ ἐπορεύθησαν ἐκεῖ, οἱ μὲν
 αὐτοὶ ἔπαινον καί ἐχόρευον κατ' ἔθος, ὁ δέ Μουσᾶς δέν
 ἐπρόσχεν εἰς τὰ θεωπούμενα, ἀλλ' ἔμενε σύννους καί πε-
 ρίλυπος ὡς καί πρότερον. Μίαν δέ νύκτα καθ' ἣν ὄρι
 ἐκοιμούντο, ἐκοιμάτο δέ καί ἐκεῖνος εἰς τόν κοιζῶνά του
 τοῦ ἔφαθῃ ὅτι κάποιος ἦλθε καί τόν ἐξύπνησε καί ἰδοὺ

¹ Τό μαρτύριον ἐν ιστορίᾳ ἐν τῷ Μεγ. συναξαριστῇ εὐδ. Βιβλῶν, ἡγούμεν. Ἰουλι-
 ..κ. σ. 134-138. Ἀθήναι, 1950. Πλήρης ἐν 281 κῶδικῳ ἀπ. Πατριστασίου (Βυζαντινῶν)

βλέπει ἔμπροσθέν σου ἕνα νέον ἄστρατόμορφον, τὸν ὁποῖον
ὡς εἶδεν ἔπεσε πρὸς ἐκ τοῦ φόβου σου. Ἐκεῖνος ὁ νέος τὸν
ἐνεθάρρυνε λέγων· μή φοβεῖσαι μόνον ἀπολούθει μοι ὡς
δέ ἤκουσεν, ἐσηκώθη εὐθύς καὶ τὸν ἠκολούθησεν οὐ-
τως ἀνυπόδυτος καὶ μόνον μέτ' ἀμέστια, ὅπου ἐφόρει.
Ἐπέρασαν δέ ἀπὸ αὐτῶν ^{ἄστρον ἦσαν ἠεροειδέων, ὡς εἶδον} αἶθρα ^{ὅπου ἦσαν ἀεττοειδεῖς} δωματῖα, ^{ὅπου ἦσαν ἀεττοειδεῖς}
καὶ ἐν οἷς ἐκοιμῶντο ἄνθρωποι πολλοί· αὐτοὶ δέ ἐβλεπον,
ὅτι αἱ θύραι ἠνοίχον καὶ ἔαλειον αὐτομάτως, ὥστε ὁ μου-
σᾶς ἐθαύμαζε καὶ τοῦ ἐφαίνετο ὡς ὄνειρον. Ὡς δέ ἐφθασαν
εἰς τὴν ἐξώπορταν τῆς αὐτῆς εἶδε τὸν νέον ἐκεῖνον τὸν
λαμπρόν, ὅπου ἤπλωσε τὴν δεξιάν σου καὶ ἐποίησε τὸ ση-
μεῖον τοῦ σταυροῦ εἰς τὴν θύραν καὶ εὐθέως ἠνοίχθη ὡς
δέ ἐξῆλθον, στραφεὶς πάλιν ὁ ἄγγελος καὶ σφραγίσας μέ-
τ' ὅσον τοῦ σταυροῦ, ἐκλείσθη πάλιν ὡς καὶ πρότερον.
Τότε ὁ μουσᾶς ἐνόησεν, ὅτι οὕτως ἐγγύχοντο καὶ ἀπὸ
τῶν αἰθρῶν θύρας, ἀπὸ οἱ ἐκεῖ Τούρκοι δὲν τὸ ἐνωοῦσαν.
Ἐφθού δέ ἐβλήσαν ἀπὸ τοῦ σπήτι ἐκεῖνο καὶ ἐπεριπάτη-
σαν ὀλίγον διάστημα, ἐφθασαν εἰς ἕνα τόπον ὅπου ἦτο
μία θρύσις νεροῦ καὶ ἐκεῖ εὗρήσαν ἕνα κατόχηρον
ἀσκητὴν· τότε λέγει ὁ ἄγγελος εἰς τὸν μουσᾶν· ἀπο-
λούθει τούτον τὸν κατόχηρον καὶ αὐτὸς θέλει σέ ὁδη-
γήσει εἰς ἐκεῖνο, ὅπερ ἐπιθυμεῖς νῦν ταύτης, ὁ δέ ἄγγελος
ἔγινεν ἄφαντος. Ὁ δέ μουσᾶς ἠκολούθησε τὸν ἀσκητὴν
ἐκεῖνον καὶ ἐπεριπάτησαν ὄλην ἐκεῖνην τὴν νύκτα, τὴν
δέ ἡμέραν ἐπαραιρέσαν ἀπὸ τῆς καθολικῆς στρατῆς
καὶ ἐπεριπάτησαν εἰς τόπον ἔρημον καὶ ἀδιάβατον· διὰ
τὸ δύσβατον δέ καὶ ἀκατανόητος τοῦ τόπου ἐξεσχίσθη-
σαν τὰ ῥούχα τοῦ νέου, τὰ δέ μέστια τοῦ ἐτρύπησαν.

ἔπρηνθον μέ τὰ χόρτα τῆς ἐργῆμου καί ἀπό τῆν
 ἀσιτίαν καί κωμουχίαν ὁμουσᾶς ἀδύμωθεν, ἔστεινα
 χαρεῖτο καί ἐλυπεῖτο ὅτι ἀφῆκε τοὺς γονεῖς του καί τὰ
 ἀγαθὰ τοῦ οἴκου του καί ὑπέπεσεν εἰς στεργῆσεις, αἱ
 ὁποῖαι τόν κατετρόμαγον, διὰ τοῦτο ἐσάλευσεν ὁ τοχισμός
 του γὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τοὺς γονεῖς του. Περιπατοῦντες οὖν
 κατὰ θείαν οἰκονομίαν, εὐρύμαν μίαν ἐκκλησίαν τοῦ
 ἀγίου παραλάμπους εἰς τῆν ἐργῆμον, διότι πηχσίον εὐ-
 ρίσμετο χωρίον τότε ὁ ἀσεμγτῆς εἶπεν εἰς τόν μουσᾶν
 ὑπαγε, τέκνον, εἰς τόν ναόν καί προσκύνησον. ἐγὼ δὲ σέ
 περιμένω ἐδῶ ὁ δὲ ὑπακούσας εἰσῆλθε καί προσευξάμε-
 νος παρεκάθει τόν θεόν γὰ τόν βογηθῆσθ. Τότε τοῦ ἦλ-
 θε φωνή γλυκεῖα ἀπό τῆν εἰκόνα τῆς θεοτόμου τέχουσα
 αὐτῷ. μή τυπείσαι, τέκνον, διὰ τὰ μάταια τῶν ἀσεβῶν, τὰ
 ὁποῖα ἀφῆκε, διότι καί ὁ γῆός μου ποτᾶ ἔπαθε θεός ὢν,
 δι᾽ ἐσᾶς τοὺς ἀνθρώπους. χαῖρε δὲ καί εὐφραίνου, ὅτι ἐβῆ-
 κες ἀπό τοῦ σκοτός καί ποτῶν ἀγαθῶν μέτρεῖς ἀξίωθῆναι
 ἐν τῆ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν διὰ μεσιτείας τοῦ μάρτυρος ἡ-
 ναστασίου ἡγαπημένου δούλου τοῦ γιού μου. Ἐπειτα ἤκουσε
 καί ἄλλην φωνή ἀπό τῆν εἰκόνα τοῦ χριστοῦ τέχουσα τὰ
 αὐτὰ καί προθυμοποιούσα αὐτόν εἰς τῆν προκειμένην ὁδόν
 Ἄφου ἤκουσε τὰς φωνὰς ταύτας, τοῦ ἦλθε καρὰ μεγάλη
 εἰς τῆν καρδίαν του καί ἐτρυφώθησε τοὺς κόπους τῆς ὁδο-
 πορίας οἱ δὲ κακοὶ τοχισμοὶ ἔφυγον ἀπό τῆν διάνοιαν
 του καί ἐξεβῆν τοῦ ναοῦ εἶπε γὰρ ἀσεμγτῆ, ὅστις τόν
 ἐπρόσμενε. Πάτερ, ὁμοίῳ αἱ εἰκόνας πάντοτε ἢ γῆρα
 μόνον εἰς ἐμέ ὁμίγησαν; τέχει του ὁ ἀβθῶς. οὐκί, τι-
 νον, δὲν ὁμοίῳ πάντοτε, ἀλλ᾽ ὅταν τὸ κατῆσθ ἡχρῆσα

καθὼς καὶ γὰρ ~~παρὰ~~ ἔγινε διὰ λόγου σου διὰ νὰ
 σὲ περάσῃ ἡ τύχη ὅπου σὲ εἶχε κυριεύσει· ὁ δὲ ἀκούσας
 ταῦτα, ἐδόξασε τὸν Θεὸν καὶ ὑποθύθει προθύμως τὸν
 ἄββαν ἐκεῖνον. Περιπατήσαντες οὖν ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας,
 ἔφθασαν εἰς ^(εἰς τὸν παλαιὸν Πάτρας, ἡμεῶν κατεβήσαν) Πελοπόννησον καὶ ἐμβύσαν εἰς τὸν αἶγα-
 λὸν καὶ Θεοῦ προνοία εὐρύημαν καρὰβι ἔτοιμον διὰ
 τὴν βυγενίαν· εἰς αὐτὸ δὲ ἐπεβίβασεν ὁ ἀσκητὴς τὸν
 Μουσᾶν δώσας αὐτῷ μίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου, ἣτις
 εὐρίσκεται νῦν εἰς Κερκύραν εἰς τι μοναστήριον, ἐν
 ᾧ ὕστερον κατέκλεψε τοῦ ἔδωκε καὶ γράμματα συ-
 στασιακὰ πρὸς τοὺς ἐν βυγενίᾳ χριστιανούς Ἰωαννίτας νὰ
 τὸν ὑποδεχθῶν φιλοφρόνως. οὕτω δὲ ἀποχαριστισθέντες, ὁ
 μὲν ἄββας ἔφυγεν εἰς τὸ κελθίον του, ἐὸ δὲ πλοῖον κατὰ
 δώθῃ εἰς βυγενίαν, ἔνθα ἐβῆθη ὁ νέος, παρουσιάσθη εἰς
 τοὺς ὀρθοδόξους καὶ ἐνεχείρισε τὰ συστασιακὰ γράμματα.
 Οἱ δὲ χριστιανοὶ, μαθόντες τὸ ἱστορικὸν καὶ τὸν σκοπὸν
 τοῦ νέου, τὸν ἐδέχθησαν ἀσμένως καὶ οὕτως ἐβαπτίσθη
 εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὃν ἀνεδέχθη εἰς φιλόκρι-
 στος Ἰωαννίτης, τὸν ἔμαθε δὲ καὶ γράμματα ἑλληνικά.
 Οἱ δὲ ἐν βυγενίᾳ Ματῖνοι ἅμα ἔμαθον καὶ κατ' αὐτόν,
 ἠθέλησαν νὰ τὸν διαστρέψωσιν ἀπὸ τῆς εὐσέβειας, ὁ δὲ
 νέος ὡς ἀσκήριετος ἔτι καὶ ὀρθοδοξία ἐπλανήθη ὀλίγον, ἀλλ'
 ὁ Θεὸς εἰν μετάνοιαν δὲν τὸν ἀφῆκε νὰ πλανηθῇ, ἀλλ'
 ἔμεινε στερρὸς εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν. ἤκουσας δὲ καὶ καθ'
 ἐκείστην ἐν Κερκύρᾳ γινόμενα θαύματα τοῦ ἁγίου ἐπι-
 ρίδωνος καὶ βλέπων πλῆθος χριστιανῶν ἀπερχομένων εἰς
 προσκύμασιν τοῦ ἁγίου τειφάνου του, ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ
 καὶ αὐτὸς νὰ ἰδῇ τὸ ἅγιον τειφάνον καὶ νὰ εὖ ἀσπα-

σθή και ταβών αδειαν από τον αναδοχόν του και τοι-
 πούς πραγματευτάς ἀπήλθεν εἰς Κέρκυραν. Ἐφού δέ ἔσπευ-
 σθη εὖ φείφανον και ἐπαμύρισε, συχρόνως ἕκωσε εἰν
 φήμην ἡγουμένου εἰνός τῆαν ἐναρέτου. Χρυσάνδον καλούμε-
 νον, διαμένοντα δέ ἐκεῖ πλησίον εἰς τι μονύδριον και ἐπύ-
 γε πρὸς αὐτόν ὁ Μουσᾶς, ὅστις εἶχε κατὰ Αγμύτριος κα-
 τὰ τὴν ἡμέραν τοῦ βασπίσματος. ἐκεῖ ἐμείνεν ὡς ~~ἕως~~
 συνοδεία τοῦ ἡγουμένου Χρυσάνδου, ὅστις εὖν ἐκούρωσε μο-
 ναχόν και τὸν μεμωμάσε Δανιήλ. Μείνας οὖν ἐκεῖ ἱκανόν
 καιρόν και ἐναρέτως ποτιζυόμενος τοῦ ἦλθεν ιδέα και πό-
 θος νὰ μαρτυρήσῃ διὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἡγου Χριστοῦ. ὄθεν
 συμβουλευθεῖς περὶ τούτου εἰνὰς πνευματικῶς πατέρας
 τὸν ἐσυμβούλευσαν νὰ ἡσυχάζῃ, ὡς ὅτι δὲν ἦτο ἀνάγκη,
 ἐπειδὴ και αὐτό μόνον, ὅπου ἐπίστευσε εἰς τὸν Χριστόν,
 τοῦ ἦτο ἀρκετὸν πρὸς σωτηρίαν του. ὁ δέ ~~κατὰ~~ Δανιήλ
 τότε μὲν ἡσυχάσεν, ἀλλ' ὕστερον ἀνάψας ἀπὸ πόθου τοῦ
 μαρτυρίου και μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ὑπομείνῃ, ἐπέρα-
 σεν εἰς Πτεροπόνησον διὰ νὰ παρρησιασθῇ εὖ ποιῶς ἦτο.
 οἱ δέ ἐκεῖ χριστιανοὶ μαθόντες τὸν ἐμπόδισαν διὰ νὰ μὴ
 κινδυνεύσουν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἀπὸ τοῦ ἀσεβεῖς, ὄθεν ὑπέ-
 στρεψεν πάλιν εἰς Κέρκυραν. Ἐπειτα πάλιν τοῦ ἀναψεν
 ὁ πόθος τοῦ μαρτυρίου και πάλιν ἐπέρασεν εἰς τὸν Μυ-
 ρεῖαν μὲ σκοπὸν ἀπὸ ἐκεῖ νὰ μεταβῇ εἰς Κινυσοπολι-
 τανίαν νὰ παρρησιασθῇ. Ἐπύχεν οὖν εἰς Μακεδαιμονίαν
 και ἐκόνευσεν εἰς οἶκον ἑνός χριστιανοῦ, μὲ τὸν ὁποῖον
 ἀρκετὰ συνωκίτησε και τοῦ διηγήθη τὰ κατ' αὐτόν συμ-
 βεβηκότα και τοῦ ἔδειξε και τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτό-
 κου, ὅπου ὁ ἀσκητὴς τοῦ ἔδωκεν, ὅταν εἶχε βαρμα-

ρισθή διαί θενεζιαν· τὸ ἔνδυμα δὲ τῆς εἰκότος^δ ἦτο
ἀργυρόχρυσον· πρὸς τοῦτο ἐξώδευσαν οἱ ὀρθόδοφοι τῆς
θενεζίας ἀπὸ εὐφροσύνης πρὸς τὴν εἰκόνα. Διηγήθη
πρὸς τοῦτοις εἰς τὸν βιβλίου χριστιανόν, ὅτι εἶχε γυμνα-
σίων κατὰ πλάτος τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου
καὶ τὰς ἐρωταποκρίσεις του· τὰ ὅποια τότε μὲν ὁ χριστιανός
ἐκεῖνος ἔγραψε πρὸς ἐνθύμωσιν, ὕστερον δὲ αὐτός ὁ
Δανιὴλ ὑποστρέψας ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Κέρκυραν
μόνος του συνέγραψε τὸ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀναστασίου,
ἀλλὰ καὶ τὴν θαυμασίαν ὀπτασίαν, ἣν εἶδε, τὰ ὅποια
εὐρίσκειται ἰδιοχείρως εἰς Κέρκυραν ἐν τῇ μονῇ τῆς
κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, «Μυρτιά» καλουμένη· ἔπειτα
εὐρὴν πλοῖον ἀνεχώρησε πάλιν εἰς Κωνσταντινουπόλιν
διὰ τὴν μαρτυρίαν· Ἐκεῖ δὲ εἶδεν ἐκεῖμιν τὴν θαυμα-
σὴν ὀπτασίαν καὶ ἔμεινεν εἰς ἕνα χρόνον ὑψηλῶν ἐπι-
τιμῶν καὶ εἶτα ὑπέστρεψεν εἰς Κέρκυραν καὶ ἔμει-
νεν· Ἐκεῖ λοιπὸν τῷ ἔφασκε εἰς τὸν ὕπνον του ἡ Θεο-
τόκος καὶ του εἶπε τὴν ὑπάρχουσαν εἰς τὴν «Μυρτίαν»
(τόπον παραθαλάσσιον) καὶ ἐκεῖ θέλει εὐρεῖ εἰς τὸ
σηπταίον ἔσωθεν μιᾶς ὀπῆς του τῆδος ἀετὸν λευκω-
μένον, ὅστις καὶ σήμερον φαίνεται ἀχειροποίητος καὶ
ἐκεῖ τὴν ἰουχάση· Ἐξῆς οὖν ὁ Δανιὴλ καὶ εὐρὴν τὸ
σηπταίον καὶ τὴν πύλιν, ὅπου εὐρίσκειτο ὁ τῆδος
ἀετός (πυλὸν μονόκενον θαυμασίως πεπηγμένος), ἐσχεδίασε
σταυρὸν ἄνωθεν τοῦ σηπταίου, ὁ ὅποιος ἐτυπώθη καὶ
σώζεται μέχρι του νῦν· ἔβγαλε δὲ ἡ θαλάσσης ἐν
κατάρτιον καράβιον καὶ σανίδια ἀπὸ ναυα-
γίου καὶ ἀπὸ τοῦ ὑλίου ἐκεῖνο ἐκτίσθη χρόνον τῆς

κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ κατήχησεν ἐαυτὸν. Ὅλιγον δὲ ἕστερον ἐχειροτονήθη διάκονος καὶ κατόπιν ἱερομόναχος. τὸν δὲ ναὸν ἐκαίοντο οἱ περὶ χριστιανοὶ τὸν ἀνήμερον μεγαλύτερον καὶ ἡρατῶν, ὅστις σώζεται ὁ δὲ εὐφως τοῦ Αἰωνίου σώζεται εἰς ἁγίαν ἐκκλησίαν κοντά εἰς ἓν χωρίον.

« Ἡ θαυμασιὸς ὄψασις τοῦ Αἰωνίου ἱερομόναχου (τοῦ ἐξ Ἁγερηνῶν), ἃν εἶδεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1764 (αψβδ') Νομβρίου 13 (ιγ'). »

« Ἐγὼ ὁ ἐν μοναχοῖς ἐλάχιστος Αἰωνίου διέτριβον ἐν κερύρα χάριν τοῦ ἁγίου θαυματουργοῦ Ἐπιφάνους καὶ διατρίψας ἐν τινὶ κοινότητι ἔτη ἑξῆς, ἐπεθύμουν ἀξιωθῆναι τοῦ μαρτυρίου καταφθόγγου καὶ σπλάγχνα νυκτός καὶ ἡμέρας, πλὴν ἐβίβω ἀφορμὴν καὶ τρόπον ὅπως εἰσελθῶ εἰς τὸ σταθίον (καὶ γὰρ τὸ ριψοκινδυνεύειν τῶν θεῶν θεσμῶν ὑπάρχει ἀπότρυτον), ἐνδύομαι ὄθρον ἔχων τὸν τοιοῦτον σεσηπὸν, τοῦ καιροῦ καλεσάντος, ἦλθον εἰς βασιλεύουσάν σου Θεοῦ εὐδοκῆσαντος καὶ θεωρῶν τοιαύτην πόλιν πλήρη ἀσεβείας καὶ τοὺς ἐκ τῆς Ἁγερ μαινομένους κατὰ τῶν χριστιανῶν, ἐξεκαύθη ἡ καρδιά μου πρὸς τὸ ὁμολογήσαι παρρησίᾳ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Συμβουλευόμενος ὅμως πνευματικοῖς πατέράσι καὶ ἐξαγγέλιται αὐτοῖς τὸν ἐμὸν σεσηπὸν, οὐ συνχωροῦν μοι τοῦτο ποιῆσαι. Εὐρίην δὲ εἶνα πνευματικόν, ἀνήγγελα καὶ αὐτῷ καὶ αὐτὸς ἐπέταξέ μοι προσεύξασθαι τῷ Θεῷ καὶ θερμῶς δευθῆναι καὶ εἰ μὲν ἔστιν αὐτῷ σου.

¹ Ἡ κωδ. Γρηγορίου 33 ἐν τῷ μ. Ὀδασια... γεγονῆσα κατὰ τὸν αψδ' ἔτη ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Σουλτάν Μουσταφᾶ (Ἐννεάκαισὶν ἑξαετηρίᾳ τῶν ἀλφῶν) σ. 261

το εὐάρεστον, ἀποκαλύπτεται μοι διὰ τίνος ἐμφανείας θείας, ἢ θεῖος ὁ πόθος ἦν ἢ ἐναντίος· ἐκέλευσέ μοι ποιεῖν νησείαν, ἀχρηνίαν, γονυκλισίαν καὶ προσευχὴν ἀένωτον, καὶ οὕτω τοῦ ποδομένου ἄξιον γηθῆναι.

« Πληρωθεῖσιν τοῖνον τῶν δεκαεπτὰ ἡμερῶν τῆ 13ῃ τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου, πορευθεῖς πρὸς τὸν παντοπώτην καὶ ἀγοράσας δύο κυρία, ἐπέστρεψα εἰς τὸν οἰκίσμον μου, ἔνθα ἠγωνιόμην. τῆ νυκτὶ ἐκεῖνῃ ἐκτενέστερον προσευχόμενος μέχρις ἑνάτης ὥρας τῆς νυκτός μετὰ δακρύων καὶ ἀτανύσας ἐκ τῆς στάσεως ἐκείνης, ἀφύπνωσα. Τότε τοῦ κυρίου μεσοθέντος μου, ὄρω εἶνα νέον ἀστρατόμορφον ἐρωτῶντά με· εἰ ἔχεις Δανιήλ καὶ τυπεῖσαι; δεῖ σε μάτιστα χαίρειν· ἐγὼ δὲ εἶπον αὐτῷ· σύ τίς εἶ ὁ τέχνη μοι χαίρειν; ὁ δὲ νέος ἔφη· ἀγγεῖς, ὦ φίλε, τίς εἶμι ὁ τέχνη σοι; ναί, εἶπον ἐγὼ, ἀγνωῶ· ὁ δὲ οὕτω εἶμι ἐγὼ ὁ Ἀναστάσιος ὁ ὑπὸ τοῦ σου πατρὸς διὰ τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν σταλείς; τότε εἶπον ἐγὼ πρὸς τὸν μάρτυρα καὶ πῶς, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, καταδέχθης πρὸς με τὸν ἀνάξιον καὶ ἀμαρτωλὸν ἐλθεῖν; ὁ δὲ ἔφη· πιστεύσόν μοι ὅτι ἀναχωροῦντός σου ἀπὸ τῆς πατρικῆς οἰκίας δὲν ἔδειξα οὕτε ἡμέγιστος εὐχεσθαι τῷ Θεῷ ὑπὲρ σου· χαίρει τοῖνον καὶ εὐφραίνου, ὅτι σήμερον ἠνώδως ἰδεῖν μεγάλα μυστήρια. καὶ ἐπιδεόμενος ὁ μάρτυς, εἰς ἐμὴς δεξιᾶς, ἔειπεν, ἔφη, πληθιάσόν μοι καὶ πορευόμενοι ἀμφότεροι ὁδὸν ποτην, ἤρθομεν εἰς ἕνα βωμὸν ἀχαρηνῶν καὶ εἶπε πρὸς με· ὄρας τὸν βωμὸν τοῦτον; οὗτος ἦτο ποτε ναὸς τῶν ἀγίων πάντων καὶ πληθιάσαντες εἶδαμεν, ὅτι ἐνήθητι εἰς ἐμὴς θύρας ἀνοικταῖς καὶ εἶπε πρὸς ἡμᾶς; ἔλαθετε εὐαχίον, προσμένοντες γὰρ ἡμᾶς.

11
Καὶ ἐμβάντες εἶδομεν πλῆθος ἀνθρώπων νέων τε καὶ γε-
ρόντων· ἐγὼ δὲ εἶπον εἰς τὸν Ἀναστάσιον· Τίνες εἰσὶν οὗτοι;
ὁ δὲ ἔφη μοι· οὗτοι εἰσὶν, οὓς ἀκούεις ἀγίους πάντας. Εἰς
δὲ ἐξ ἐκείνων μὲ ἤρῳτα ἦθεσ Δανιήλ; ἐγὼ ἀπεκρίθην· καὶ
ὁ ἀμαρτωλὸς ἦθον· τότε ἀρξάμενοι ἐξέβαινον δύο-δύο
καὶ οὕτω περιπατοῦντες ἐπόμενοι καὶ ἡμεῖς ἤρθομεν εἰς
ἕτερον βαθμὸν καὶ ἔχει μοι οὗτος ἦτο ποτε ναὸς τῶν ἁγίων
ἀποστόλων τῶν 12'. Ἐγγὺς δὲ γινόμενοι ἤνοιξάν ται θύραι
καὶ ἐξεβήσαν δύο νέοι διάκονοι μὲ ταμπάδας εἰς τὰς
χεῖρας καὶ ἕτεροι δύο ἱερομόναχοι μὲ θυμιατήρια ἰστά-
μενοι δὲ παρά τῆν θύραν ἐθυμιάζον τοὺς ἀγίους, οὓς οὐκ ἐβ-
λόχοντο εἰς τὸν ναὸν· τελευταῖον δὲ ἐθυμιάσαν καὶ ἡμᾶς.
ἔπειτα εἰσῆρθομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν ναὸν.

«Τότε ὄρωμεν τοὺς ἀγίους ἀποστόλους τοὺς 12', καὶ
τὸν ἅγιον κωνσταντῖνον σὺν τῇ ἀγίᾳ Ἐλένη βαστάζοντες
τὸν εἰμιὸν σταυρὸν, ἀστράπτοντα ὑπὲρ τὸν ἦτον· καὶ
ἰδοὺ ἐξέρχεται ὁ ἅγιος μαρκανὸς διανέμων κηρία
εἰς ὄλους τοὺς ἀγίους, ὑψέρον δὲ καὶ ἡμῖν. Ἀνάφαντες
δὲ εἰς τὰ κηρία εἶδομεν, ὅτι ἐβλήθη ὁ ἅγιος κωνσταντῖνος
καὶ ἡ μήτηρ του σταυροῦ εἰς τὰς χεῖ-
ρας τῶν ὁμοίων καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ πάντες οἱ
ἅγιοι ἐπόμενοι αὐτοῖς· ἐξερχόμενου δὲ τοῦ σταυροῦ ἀμέ-
σως εἰς τὰ ἐν τοῖς τροχῶσι καὶ μικροὶς ὑφύμενα σημεῖα
τῆς ἡμισελήνου ἐβλήθησαν. Περὶπατήσαντες δὲ
ἰκανῶς ἐφθάσαμεν εἰς τὸ φανάριον καὶ περᾶσαντες ἀπὸ
ἑνα ὀρεον, ἔνθα κατήκει εἰς διδάσκαλος τοῦνομα χρύ-
σανθος, εἶπον ἐγὼ εἰς τὸν μάρτυρα Ἀναστάσιον· Σοῦτε
τοῦ Θεοῦ, ἐδῶ καθύεται φίλος μου τις, ὅστις ποτὶ καιρὸν

μέ ανέψυξε καί μέ ἠτέλεσε· θούρει, ἵνα φιλῶσιν αὐτόν ἰδεῖν,
 ὁ δέ ἔφη μοι οἶδα αὐτόν καὶ νῦν ἀποφύγει μοι
 σιωπῶν· οὕτως εἰπόντος μοι ἐπορεύθημεν οὐκ ὀλίγην ὁδόν
 καί ἰδοὺ βλέπομεν τὸν πρόπαισφόρον Γεώργιον, ὅσους εἶπε
 τοῖς ἁγίοις· διέβητε καί πρὸς τὸν ἑμὸν ναὸν ὄντα νῦν θωρόν
 τοῦ καταβυθισθῆναι τὰ ἐξ ἐστῆς ἰδρύματα. Ὅδὲ μέγας
 Γεώργιος προτοῦ ἡμᾶς φθάσαι ἐπεὶ προέφθασεν αὐτός καί
 εὐρύων ἐν αὐτῷ ἀγαργυροῦς λαβὴν ῥόπαλον ἐδίωξεν αὐτοῦς
 ἔξω καί ῥίψας τὰ ψάθια καί τὰ ἐσθρωμένα τῶν ἐπιπλά,
 εἶπε μέ θυμόν· οὐκ ἔτι δύναμαι φέρειν τὴν θδεύριαν σας
 μιανώτατοι· ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει δέ τοῦ σταυροῦ, τὰ ἐξ ἐστῆς
 ἡς σημεῖα ἐξέλιπον.

«Κακῆθεν παρευόμενοι ἠερτάσθημεν πανκερ-
 πνου κινός καί ἠδυστάτης μελωδίας, ἦτο δέ ὁ ἐξῆς ὕμνος·
 «Χαίροις Ἄνασσα μητροπάρθενον κτέος» καί ἐφεξῆς καί
 παρευόμενοι κατ' εὐθείαν εὔρομεν πλῆθος ἀγαργυρῶν κραι-
 γαφόντων· οὐαί, οὐαί ἡμῖν! γὰρ φύγωμεν, διότι ἦλθον οἱ
 ῥωμαῖοι! Πληγισιάσαντες δέ εἰς τὸ παρ' αὐτοῖς τειρόμενον
 «καὶ ἐφ' ἡμῶν» ἐμβύηκαμεν εἰς τὴν αἰχὴν στῆσαντες ὀρθόν
 τὸν σταυρόν. κατ' ἐκείνην δέ τὴν στιχηρὴν χόστῆς εἰς
 ἀταλάξῃς ἔψαλλον ὕμνον ἐπὶ τοῦ μινάρου ὁ δέ ἅγιος κων-
 στατῆτος ἰδὼν τὸν χόσταν εἶπε πρὸς αὐτόν ὀρχίως·
 καταρραμένε, δὲν βλέπεις τὸν σταυρόν ὑψούμενον; ἐπι-
 μένων δέ ἀταλάξῃς θλασφικῶν; ὑψωθέντος δέ τοῦ σταυ-
 ροῦ, εὐθὺς ἔπεσεν ὁ κουμπῆς καί ὁ ἀμβων ὁμοῦ μέ τὸν
 χόσταν ἡμεῖς, ὅμως δὲν ἐμβύηκαμεν εἰς τὸ ἐφ' ἡμῶν, ἀλλ' ὑψώ-
 σαμεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας σοφίας. φθάσαντες ἐπεὶ
 ἠνοίχθη μία πύλη αὐτοματῶς καί ἰδοὺ δύο διάκονοι

ἔξῃθον ἐκείθεν ἱεροενδεδυμένοι, κρατοῦντες εἰς χεῖρας
 ἀνά ἐν ὀρόχρυσον θυμιατήριον ἀμέσως ἐγὼ ἠρώτησα τὸν
 μαρτυρα, ποῖοι ἦσαν ἐκεῖνοι; ὁ δὲ ἔφη μοι· ὁ ἐκ δεξιῶν
 εἶναι ὁ Ἐζεράτος ὁ δὲ ἐξ ἀριστερῶν ὁ ἀρχιεπίσκοπος Που-
ρίντιος καὶ θυμιαφορτες τὸν κίβιν σταυρόν καὶ ὄλους
 τοὺς ἁγίους, κατωσταῖον ἐθυμιάσαν καὶ ἡμᾶς. Ἐμβύμα-
 μεν καὶ ἐπλησιάσαμεν πρὸς τὰ δεξιά τοῦ θύματος τοῦ
 ναοῦ εἰς ἀγίας σοφίας ἔνθα ἦτο μία πύλη κλειστή, ἣ
 ὅποια μᾶς ἔφατο, ὅτι κἀποιοὶ πύλη ἠνοίξεν· ἀμέσως ἐ-
 σήλθεν ὁ Ἐζεράτος, κατόπιν οἱ ἅγιοι πάντες. Ἐκεῖ εἶ-
 δομεν ἀξιολογήμαστον γεγονός· ὁ ναός ἦτο περιλαμπέ-
 στατος καὶ πλήρης θαυμασίων εἰκόνων, κανδηλῶν, κα-
 νουαρίων καὶ πλῆθος σκευῶν ἱερῶν πάντων κεχρυσωμέ-
 νων, ἐν ᾧ δὲ τόπω εἶναι ἡ εἰκὼν εἰς θεοτόμου οὐκ ἦν
 εἰκὼν, ἀλλὰ θρόνος εἰς, ἔφ' ὃν ἦν ἡ ἡλειπαρθενος ἄνασσα
 (εἰς αὐτὴν γὰρ καθέβηται ἡ πότις), κύβητι δὲ αὐτῆς
 πλῆθος ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, εἰς δὲ τὸ ἀριστερόν
 μέρος κατώτερον τοῦ θρόνου ἦτο ἔζερος εἰς θρόνον ἐν
 ᾧ ἦν τις γυνὴ καθήμενη, οὐκ οἶδα καθέβη ἢ ἔξῃ
 γοῦς, ὅς καὶ ἐλέετο διάδυμα ἐπὶ τὴν κεφαλὴν καὶ εἰς
 χεῖρας τοῦ ἑξαγγελίου κλειστόν, ἀλλ' ἀργυρόχρυσον
 καὶ ^{καλασιππὸν ἢ εἰκὼν δὲ τοῦ ναοῦ} ἑξέρου θρόνοι. ἠρώτησα δὲ τὸν ἅγιον ναὶ
 μοι εἰπὴ ὅποιοι θρόνοι ἦσαν ἐκεῖνοι; ὁ δὲ μοι ἔφη ὅτι
 οὗτοι οἱ θρόνοι εἰσὶν ἐφ' οἷς οἱ ἀρχιερεῖς ἐκάθισαν καὶ
 εἰποίησαν τὰς ἑπτὰ σιμουσιακάς συνόδους· οἱ ὅποιοι
 προετοιμάσθησαν, ἵνα καὶ πάντιν καθέβησι πρὸς ἡμᾶς
 εἰς ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τὸ ἀποσκοπεῖν πάντα
 εἰς οὐκίματα καὶ μέγαν τοῦ τοῦτοῦ ἀνεγνώχτητος, οὕτω

δὲ ἔθηκαν ἐν τῷ μέσῳ τὸν κίμιον σταυρὸν ὃς ἁγίος
Μαρκιανός ταβὴν πάνην τὰ κηρία παρ' ἡμῶν περιέδη-
 κε τῷ κίμιῳ σταυρῷ. Ἀνοιγομένης δὲ τῆς θύρας τοῦ ἱεροῦ
 βήματος, ἐξήρχοντο νέοι τευμοφόροι ἔχοντες θρόνον ἕκασ-
 μίον εἰς τὰς χεῖρας τῶν καὶ ἔθεσαν αὐτὸν ἐν τῷ
 τόπῳ τῶν ἀρχιερέων. μετὰ ταῦτα δὲ ἐβῶμεν τὸν Δεσπό-
 τῃν Χριστὸν ἐξέρχόμενον μετὰ πηγῆτος ἀρχαίων, ἰνδεδυ-
 μένων στολήν ἀρχιερατικὴν θαυμασίαν, ἔχοντα εἰς
 τὴν κεφαλὴν στέφανον ἐξαστραπτόντα καὶ πο-
 ρεύόμενον εἰς τὸν ἵτοιμασμένον τόπον ὅπου ὁ θρόνος.
 Εἶτα ἔφανη ὁ Ἀδελφός Γαβριήλ, ὅτε ἐπῆρε και-
 ρὸν ἀφασθαι τῆς ἱερᾶς μυσταγωγίας καὶ ποιήσας ἀρ-
 χὴν, εἰς μὲν τὴν πρώτην εἴσοδον, εἰσέβη ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς
 Ἰωάννης Χριστὸς ἔνδον τοῦ ἁγίου βήματος μετὰ πάντων τῶν
 παρευρισμένων. ἐλθούσης δὲ τῆς ὥρας τοῦ ἀποσπᾶσθαι, ἀπέ-
 γινωσκεν αὐτὸν ὁ ἅγιος Λαυρέντιος, ὃς ἦν «Ἀδελφοί οἱ ἅγιοι
 πάντες κατηχηθήσαντο βασιλείας» καὶ τὰ ἐξῆς τὸ δὲ ἱερόν
 εὐαγγέλιον εἶπεν ὁ πρωτομάρτυς Εζεράνος ἐπὶ ἀμβωνος τὸ
~~καὶ~~ «ἐγὼ εἰμὶ ἡ ἀμπελος ὑμεῖς τὰ κηρία» κ.τ.λ.

«Ἐρχομένης δὲ τῆς μελαγχρᾶς εἰσόδου, τότε το Ἄεσπότης
 Χριστός, ἐξέρχομένων τῶν ἀγίων δούρων καὶ εὐλόγει αὐτὰ τὰ ἅγια
 καὶ ἐν τῷ ἀποθέσθαι αὐτὰ ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ αὐθις ταῦτα
 εὐλόγησε. ψαλλομένου δὲ τοῦ κοινωτικοῦ ἐβῆθεν ὁ Εζεράνος
 λέγων τὸ «μετὰ φόβου Θεοῦ πίστεως καὶ ἀγάπης προσέθετε»,
 καὶ ταβὴν τὸ ἅγιον Πτοχύριον ὁ Δεσπότης Χριστός, ἔστη ἐπὶ
 τῆς πλάτης τοῦ βήματος. Τότε οἱ ἅγιοι Χρυσόστομος καὶ Μη-
 φοβάνης οἱ πατριάρχαι: Κωνσταντινουπόλεως, πορευθέντες ἀρύσθη-
 σαν τὸν γηραιὸν ἐκείνον τὸν μαθεύοντα ἐπὶ τοῦ θρόνου

και ο μεν ἅγιος μητροφάνης ἔλαβε τὸ διάδημα, ὁ δὲ χρυ-
 σόστομος τὸ ἱερόν εὐαγγέλιον καὶ ἐκτίραντες αὐτὸν ἐπορεύ-
 θησαν εἰς τὴν θεοτόκον, ἀσπασόμενοι τὰ ἱερά αὐτῆς κρά-
 σπιδας καὶ οὕτως ἦλθον πρὸς τὴν θύραν ἐν ἣ ἦν ὁ κύριος καὶ
 προσκυνοῦσας ἐκοινωνήσεν αὐτὸν ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκ
 τοῦ ἱεροῦ ποτηρίου καὶ ταβῶν τὴν κορώναν ἐκ τῆς χειρὸς
 τοῦ ἁγίου μητροφάνους ἐπέθηκε ἐπὶ κεφαλῇ αὐτοῦ, ὁμοίως τα-
 βῶν καὶ τὸ εὐαγγέλιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ χρυσοστόμου ἐπέ-
 θεκε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. Τελειωθείσης δὲ τῆς θείας λειτουργίας,
 ἐπορεύθη εἰς τὸν θρόνον, ὅπου ἦν τὸ πρότερον· παρεθῆς δὲ πάν-
 τες οἱ ἅγιοι παρεθῆντες ἔλκιναν τὰ γόνατα πρὸς τὸν δεσπότην
 καὶ ὁμοθυμαδὸν ἐβόησαν. Κύριε πάντες ἡμεῖς οἱ δούλοι σου πα-
 ρακαλοῦμεν τὸ ἔλεος καὶ κρείτος τῆς βασιλείας σου ἵνα ἐλεήσης
 τοὺς χριστιανούς καὶ τὴν ἐπιώνυμόν σου ποίησιν τῶν ~~πρασάνων~~
 χριστιανῶν ταῶν καὶ νὰ τυτρώσῃς αὐτοὺς ἐκ τῆς δουλείας τῶν
 ἀγαρηνῶν· ἀποκρθεὶς δὲ ὁ δεσπότης ἔφη· οὐ μόνον οὐχὶ νὰ τοὺς
 ἐλευθέρωσῃ, ἀλλὰ καὶ περισσοτέραν δουλείαν δεῖ αὐτοὺς ἐπι-
 θεῖναι· οὐ γὰρ εἰσὶν ἅγιοι καὶ οὕτως ἐσιώπησαν οἱ ἅγιοι. Τότε
 αὐθὺς πορεύεται ὁ ἀδελφός θεὸς Ἰάκωβος ὁ θεολόγος Ἰωάννης καὶ
 ὁ ἱερός χρυσοστόμος καὶ προσελύθησαν τὴν δεσποιναν θεο-
 τόκον λέγοντες αὐτῇ. κυρία θεοτόκε, σὲ παρακαλοῦμεν ἡμεῖς
 οἱ δούλοι σου νὰ μεσιτεύῃς πρὸς τὸν γιόν σου καὶ θεὸν ἡμῶν,
 ἵνα ἐλευθέρωσῃ τοὺς χριστιανούς ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀσεβῶν ἀγα-
 ρηνῶν. Τότε ἐγερθεῖσα τοῦ θρόνου ἡ θεοτόκος ὁ ἐσαυρὸς καὶ πάν-
 τες οἱ ἅγιοι καὶ οἱ μεν ἅγιοι τὴν προσκύνησαν εὐχαρίως, ἡ δὲ κυρία
 θεοτόκος παρενθεῖσα πλάσιον τοῦ γιού αὐτῆς, προσκύνησεν
 αὐτὸν λέγουσα. τέκνον, ὄρας τοὺς πιστοὺς δούλους σου, οἳ φο-
 βῶ καὶ τρέμω συνκείμενοι ἰστανταὶ ἐνώπιόν σου ἡττοῦντες τὴν

ἐλευθερίαν τῶν Χριστιανῶν ὑπὲρ ἧν δέομαι, καὶ τῆς οἰκτιροῦ-
 τῆτος, ἵνα ἐλεῆσθης αὐτοὺς καὶ ἐλευθερώσῃς ἀπὸ τῆς βεινῆς ταύτης
 δουλείας. Ὁ δὲ Κύριος εἶπε πρὸς τὴν Θεοτόκον· γίνωσκε, ὦ μήτηρ
 μου, ὅτι ἀπὸ τῶν καιρῶν τοῦ βασιλεὺς Μαχμούτ ~~καὶ τῶν~~ τοῦ
 ἀσεβοῦς, ἤθελον νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ πλὴν αὐτοὶ εἶναι ἀγνώμο-
 νες, καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας τῆν δὲν μετενόησαν· ὅθεν ἔνευσα ἐγὼ
 νῦν βασιδεῦναι μετὰ νηφορῆσαι αὐτοὺς, ἵνα βλέποντες τὰ μετὰ
 ἔθωσιν εἰς αἰσθασίν· ἀλλ' ἔτι ἀναισθητοῦσι παροργίζοντές με ὁση-
 μέραι. Τότε πάλιν εἶπεν ἡ Παναγία· Τέκνον ἐμόν, παίδευσον
 αὐτοὺς ἡ ἀγαθότης σου ὡς σίδας, ἀλλὰ θέλω καὶ ἀπασιτῶ, ἵνα
 ἀπὸ τοῦ ἐχθροῦ σου τοὺς ἀγαθούς νὰ μὴν ἐνοχλῶνται πλέον.

« Τότε λέγει αὐτῇ· ἐπειδὴ, ὦ μήτηρ μου, μεστίζεις δι'
 αὐτοὺς τοὺς ἀκαρίστους πρὸς με, δι' ἀγάπην σου καὶ διὰ τὰς
 δεήσεις τῶν δούλων μου τῶν ἁγίων, θέλω τοὺς ἐλευθερώσει ἐντός
 ὀλίγου καιροῦ· καὶ προσπεσοῦσα ἡ Θεοτόκος καὶ πάντες οἱ
 ἅγιοι προσεκύνησαν τὸν Δεσπότην Χριστόν, καὶ πορευθεῖσα ἡ
 Θεοτόκος ἐκάθισεν εἰς τὸν θρόνον αὐτῆς. Οἱ δὲ ἅγιοι ἔχερδόν-
 τες κατὰ πᾶσιν δύο-δύο προσκυνούντες ὑποτίθοντο τὸ ἐπιχονιά-
 ριον τοῦ Δεσποῦ Χριστοῦ· ἔσχατον δὲ ἐπήγαμε καὶ ἡμεῖς
 ἐγὼ μὲ τὸν μάρτυρα Ἀναστάσιον. Ὡς δὲ ἐπηγάσσα ὁ ἀνάξιος
 ἐγὼ πρὸς τὸν Δεσπότην Χριστόν, εἶπον· κύριε βοήθει μοι· ὁ δὲ
 ἔφη μοι· Δανιήλ, ὄρα μὴ παρρησιασθῆς, ὅτι μέγας κίνδυνος μέ-
 λει συμβῆναι σοι· τότε ἐγὼ ἔφην· κύριε, γνηθήτω τὸ θεῖόν σου!
 καὶ εὐθὺς ἐξῆλθον ἐκ τοῦ ἱεροῦ θύματος δύο νέοι καὶ
 σχισθεῖσα ἡ στέγη τῆς ἐκκλησίας, ἤρπασαν τὸν Δεσπότην Χρι-
 στὸν καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς μετὰ τῶν παρισταμέ-
 νων ἀγγέλων. Οἱ δὲ ἅγιοι εὐκαριστήρια ὁμολογοῦντες τῇ Θεο-
 τώκῃ διὰ τὴν τῶν Χριστιανῶν ἐλευθερίαν, τὴν φαιδρῶς ἴσαν.

70. Ἐκ δὲ τῶν παρισταμένων τῇ Θεοτόκῃ ἐφώνησαν αὐτῇ ἕνα
 τινὰ καὶ αὐτὴ εἶπεν, ἵνα εἴπῃ ὑμῖν, ὅτι ἡ Βασίλισσα ἐφύζει ὑμῶν.
 Πορευθέντες δὲ πλησίον τῆς Θεοτόκου ἠὲ χαρίσθησα αὐτῇ,
 ὅτι μέγα ἠξίωσεν ἰδεῖν τὴν παρουσίαν τοῦ γιου τῆς, ἀλλὰ καὶ αὐ-
 τῆς τῆς Δεσποίνης μου· πᾶν ἐλυπήθην, ὅτι δὲν ἐπέτυχον τοῦ πο-
 θουμένου μοι· ἡ δὲ ἔχει μοι μὴ τυπῆσαι περὶ τούτου, ἐπειδὴ ἴδε-
 τεν ἀκοινοῦθῆσαι μέγας κίνδυνος καὶ ὀλέθρος τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ
 πᾶσι τοῖς ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς καὶ εἰ ἐπαρρησιάζομαι, οὐκ
 ἂν ἐξέφυγες τὰς πονηρίας αὐτῶν· ἐβούλοντο γὰρ κατακτείναι
 σε ἔν τινι οἴκῳ μετὰ κορασιῶν διὰ τὸ νὰ σὲ μιάνουν οἱ παπποῦροι.

« Τὸν δὲ παρελθόντα χρόνον, ὁ πατὴρ σου ἦτο ἐδῶ καὶ
 ποιῶσας διαφόρους μαγικαίνειας, ἐγνώσθη αὐτῷ, ὅτι ἔγινες χρι-
 στιανὸς καὶ μάλιστα μοναχὸς καὶ ὅτι μέγιστος ἐλθεῖν καὶ ἐν
 ταύτῃ τῇ πόλει καὶ ἠπέρει τοῦ ἐβαπτίσθαι καὶ ὑπέλαβε μὴ-
 πως ἐν τῇ οὐκ προβλακίᾳ ἐδέχθαι τὸ ἅγιον βάπτισμα καὶ σὲ
 ἐπρόσμενον· ἐξέτεμπε δὲ καὶ ἄνθρωπον προσποιούμενον εἶναι
 χριστιανὸν καὶ ἠρεύνα περὶ σοῦ. Ἄλλοι δὲ ἐστάλησαν ἐδῶ
 εἰς κωνσταντινουπόλιν διὰ τὸ νὰ ἐρευνηθοῦν καὶ σὲ εὔρουν,
 πᾶν εἰς ἡ κρίμα μαρτυρίας; καὶ γὰρ εἰς φημάδης τὰς ἐντο-
 λὰς τοῦ γιου μου, κερδίσεις τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ἐγὼ
 δὲ εἶπον αὐτῇ· Κυρία Θεοτόκε, ἐτόθουν καθοδηγήσαι τοὺς
 γονεῖς μου εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν. Ἡ δὲ εἶπέ μοι· μὴ ἔστω
 σοι οὐδεμία φροντίς περὶ τούτων, διότι ἡ μὲν μήτηρ σου ἀπε-
 θίωσε τὸ παρελθόν ἔτος καὶ διὰ τὰς δεήσεις σου ἔλαθεν ἀνε-
 σιν· ὁ δὲ πατὴρ σου καὶ νεκρῶν ἀνάστασιν, εἰς ὅδῃ, δὲν
 θὰ πεισθῇ καὶ πιστώσῃ· τούναντίον, μάλιστα μεγάλα κα-
 κὰ ἐποίησε καὶ ἔτι ποιεῖ εἰς τοὺς χριστιανούς. Ἐγὼ δὲ
 πάλιν εἶπον αὐτῇ· Κυρία Θεοτόκα· μίαν χάριν ἠξιώσθη αὐτῶν.

μή νά μέ ἀφύσῃς ἐδῶ εἰς τόν ναόν σου νά ἀνάπτω καί
 κωνδύλας καί νά ὑπηρετῶ εἰς αὐτόν. Ἡ δέ χερεῖ μοι γίνω-
 σκε, ὅτι αἱ κωνδύλας αὐαί εἶσι πάντοτε ἀπερόμεναι ὑπέρ
 τὰ κρίματα ἔτη καί ἄνθρωπος ἐδῶ οὐ δύναται μέναι,
 μόνον πηγαίνει πάτην, ὅπου ἕδουν· εἰς δέ τὸ ὄρος Ἄθω, ὅπου
 σκέπτεσαι νά μεταβῆς, νά μὴν ὑπάγῃς, διότι συνεβόσαν
 καί μέλλουν ἔτι νά συμβοῦν πολλοὶ πειρασμοὶ καί αὐτὰ
 πού εἶδες εἶπε εἰς τόν ἐπίσημον πτολεμαῖος, ὁ ὁποῖος εἶ-
 ναι γνήσιος θεράπων τοῦ γιούμου. Πτολεμαῖος δέ θέλω ἕνα
 ἄνθρωπον, ὅς εἰσελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἶπεν. Εἶπατε τῇ βα-
 σιλείσῃ, ὅτι μέλλει ὁ βασιλεὺς θανατῶσαι δυναστικῶς τοὺς
 ἀρχιερεῖς καί ἄρχοντας· καί εὐθὺς ἡ θεοτόμος ἐχέρθεισα
 τοῦ θρόνου ἤμοιούθησαν αὐτῇ ἅπαντες, ἅμα τῇ εἰσό-
 δω τῶν τῆς ἡμισελήνου σύμβολα ἐμφανίσθησαν μέ
 τὸ νεῦμα τῆς θεοτόμου. Πάγισαισάντες δέ ἐντὸς τοῦ θυ-
 σαντίου, εἰργάσαν τρεῖς ἀρχιερεῖς δεδεμένους χερσὶ καί
 γεθανωμένους καί δύο ἄρχοντας ἐπίσης φονευμένους.
 Ἄφου δέ εἶδεν αὐτὰ ἡ κυρία θεοτόμος ἐποίησε νεῦμα
 εἰς ἀγίω Χριστοφόρῳ. ὁ δέ μάρτυς λαβὼν τὴν σπάσην ἐκ
 τῶν χειρῶν τοῦ δημίου ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν τοῦ καί ἀφύσασα
 ἡ θεοτόμος τοὺς λοιπούς ἐκεῖ, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐνδότερον ὅπου ἦν
 ὁ τυραννος καθήμενος ἐπὶ θρόνου καί εἶπε πρὸς αὐτόν ἡ θεο-
 τόμος Δέσποινα, Ἄσθεν καί παράνομε πῶς ἐτόλμησας συλ-
 λαθεῖν καί θανατῶσαι τοὺς ἀρχιερεῖς καί ἄρχοντας; ὁ δέ αὐ-
 θαδῶς ἀπήντησε πρὸς τὴν θεοτόμον. Τίς εἶσαι σὺ ἡ τολμηρῶς
 εἰσελθοῦσα ἐδῶ καί διαπυρρᾶνεσαι τὰ τοιαῦτα; οἱ δέ περὶ τὴν
 θεοτόμον προταθόντες τῷ εἶπον. Ἄθεε καί θδελυρέ δὲν θέλεις
 τὴν τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς βασιλείσσαν παραχρονίην; εὐθὺς

δὲ ἀρπάσας αὐτόν ὁ ἅγιος Χριστοφόρος ἔριψεν ἀπὸ τοῦ θρόνου.
 καθίσασα δὲ ἡ Θεοτόκος ἐπὶ τοῦ θρόνου ὃν ἔφερον ὁ μάρτυς
 Χριστοφόρος, λέγει πρὸς αὐτόν μετ' ὀργῆς. Διὰ ποίαν αἰτίαν
 ἀσεβέστατε ἐθανάτωσες ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντας χριστιανούς καὶ
 τὴν σοὶ ἕλαμον, ὁ δὲ οὐρανὸς ἔφυ πρὸς τὴν Θεοτόκον τοὺς ἀπει-
 κτεῖνας, ἠθέλον δὲ πάντας ἀποκεῖναι, ἐπειδὴ ἔγραψαι εἰς τὸν
 ἔκθρον μου καὶ ἐπιτεθεῖ κατ' ἐμοῦ αἴφνης. ἡ δὲ Θεοτόκος
 εἶπε πρὸς αὐτόν. ἀσεβέστατε, δὲν ἔγραψαν αὐτοὶ κατὰ σοῦ
 ἀλλὰ ἐγὼ θούλωμαι ἀφανίσειν σὲ καὶ τὸ ἔθνος σου. οὐ γὰρ
 δύναμαι θάπτειν τὰς μεγάλας βλάβας, παρανομίας καὶ ἀδι-
 κίας, ἃς προφανεῖς εἰς τοὺς χριστιανούς μου καὶ ἀπάραστα ἡ
 Θεοτόκος ἀκείθεν, περιγύλλων ὅλας τὰς οἰκίας τὰς ἐν τοῖς ἀνα-
 κτόροις (παλατίοις) σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι. φέρων καὶ τὸν θρό-
 νον ὁ μάρτυς Χριστοφόρος. Ἐπειτα φθάσαντες πρὸ μιᾶς
 πύλης κλεισμένης νεύματι μόνῃ τῆς Θεοτόκου ἠνοίχθη. ἐκεῖ
 δὲ ἦτο ναὸς καὶ καθέστη ἀποκείμενος, κρεῖς δὲ ἀρχιερεῖς ἠ-
 δεδωμένοι μετ' αὐτὴν σταντὴν εἰν πύλιν χρυσοῦφαντον, οἵτινες ἰδόν-
 τες τὴν Θεοτόκον προσκύμασαν αὐτὴν τήγοντες. Εὐχαρι-
 στοῦμέν σοι, κυρία Θεοτόκε, βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ
 τῆς γῆς, ὅτι μάλας ἐλευθέρωσας τοὺς χριστιανούς τοὺς κατεπι-
 νούς ἔφειναν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἐκεῖ. Ἀφύσαντες δὲ τὸν θρόνον
 ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἐπαχθίσασαμεν ἐν ᾧ τόπῳ ἦσαν οἱ σιδηρο-
 δέσμητοι ἀρχιερεῖς καὶ ἄρχοντες καὶ πεσόντες προσκυμή-
 σαμεν αὐτὴν τήγοντες. Εὐχαριστοῦμέν σοι ὑπερένδοξε Ἄνωσι-
 σα, ὅτι ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκ εἰν πύλιν τοῦ ἕβου καὶ ἐλύτρωσες
 ἡμᾶς ἀπὸ φοβερόν κίνδυνον. Ἡ δὲ φησι πρὸς αὐτούς. ἀχα-
 ριστοὶ ἔσσε καὶ ἐπιτήμονες γελόντες πρὸς με. οὐκ εἰμι
 ἡγὼ ἡ ἐλευθέρωσασα ἡμᾶς καὶ τὴν πόλιν ταύτην τῶσάντι

τόν ὄρθρον, ἐγὼ δὲ ἠνάγκαζον αὐτόν, ἵνα πορευθῶμαι ἀμ-
 φότεροι πρὸς τόν ἐπίσκοπον Πρωτομαΐδος, ἵνα τῷ ἀναγγέ-
 λωμεν τὰ συμβάντα ὅσα μᾶς εἶπεν ἡ κυρία Θεοδοῦκος. Ὁ
 δὲ ἔφη μοι ὕπαρξαι σὺ μόνος καὶ εἶπε αὐτῷ, ὅσα εἶδες
 καὶ ἤκουσας, ἐγὼ δὲ θά ὑπάγω εἰς τὴν ἐπιτροπείαν μου.
 ἅτ' ἐπιρέων ἐγὼ τόν ἠνάγκαζον νὰ μείνῃ μετ' ἐμοῦ. ὁ δὲ
 μοι εἶπεν. Ἴδού ὁ καιρὸς παρήθη τὸ δὲ κενεὸν ἐσθέσθαι.
 πράγματι ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς μου, εἶδον ὄντως τὸ κενεὸν
 καυθὲν καὶ ζελασθὲν καὶ οὕτως εὐχαριστήσας τόν κύριον καὶ
 τόν αὐτοῦ θεράποντα ἀπήτηθον εἰς τὴν ἐπιτροπείαν, ἔνθα ἀνε-
 γίνωσκον τότε τὸ φατῆριον. μετὰ δὲ τὴν ζεφείωσιν τῆς ἀνο-
 τηθείας ἐξεβίβην τῆς ἐπιτροπείας, ἀπήτηθον πρὸς τόν Πρωτομαΐ-
 δος κατὰ τὴν προτροπὴν τῆς κυρίας Θεοδοῦκος καὶ ἀνήγ-
 χετα αὐτῷ, ἅπερ ἤκουσα καὶ εἶδον καὶ ἀπεβίβην εἰς
 τόν οἶκόν μου ἔγραψα αὐτὰ εἰς βόξαν Θεοῦ καὶ δι' ἠφι-
 λειαν τῶν ἐνευχαλιόντων ἀδελφῶν μου χριστιανῶν καὶ πρὸς
 παρηγορίαν αὐτῶν καὶ πληροφωρίαν ἐκάστου, ὅτι ὁ κύριος
 ὑπακούει τὰς δεήσεις καὶ προσευχὰς τῶν μετὰ πόθου καὶ
 ζεαύτης καρδίας βρομένων αὐτῷ καὶ οἰοτομῆ τὸ συμ-
 φέρον ἐκάστῳ. ἀποπηρῶν καὶ τόν πόθον, ὅταν καὶ δι'
 ἐρωτησέως πνευματικῶν ἀνδρῶν γίνεται καὶ μετὰ πί-
 σσεως θερμῆς καὶ ἀδιστακτοῦ ψυχῆς μεθ' ὅλης τῆς προ-
 σκυούσης εὐταθείας πρὸς αὐτούς καὶ ὑπακοῆς τῶν αὐ-
 τῶν διατάξεων, γνησιᾶς τε τῆς καὶ ἀγρυπνίας καὶ ἅτ-
 τῶν θεαρέσεων ἔργων, ὅσων εἰς δύναται, καθὼς καὶ ἡ πα-
 ρούσα ὄψασια ἀπέδειξεν ἔχει τοῦ φιλανθρώπου καὶ
 πανοικτιρμονος Θεοῦ τοῦ κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σω-

εἰρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ; ἢ πρέπει πᾶσα δοξα-
σικὴ καὶ προσκύμσις σὺν τῷ Πατρὶ καὶ ἁγίῳ Πνεύμα-
τι, εἰς τοὺς ἀσεφευζήτους αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

« Ἡ ὁπτασία τοῦ ὁσίου Δανιὴλ συνέβη ἐν ἔτει
1764 ὅποτε ὁ Σωφρόνιος ἦτο ἐπίσκοπος Τροαδικαῖδος·
ἐπὶ ὁπτασίαν πατριάρχης Ἰεροσοφύμων, ἐπὶ ἔραξιαν
δὲ πατριάρχης οἰκουμενικός ἐν Κωνσταντινοπόλει ἔνθα
καὶ ἔτεφευζε κατὰ τὸ βιβλίον ἔτος 1780. »

Ὁ θαυμαστος αὐτός ^{14, αἰσθησιαι τοῦ Δανιήλ 281} βίος ²⁷ ἐν ζωδίζει τῆς μοῦνης τοῦ ἁγ. Πανκ-
ρήμονα (Ῥωσικοῦ) μετὰ τὸ βιβλίον τοῦ ἁγ. Αναστασίου σ. 186-204